

Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola Stachy Stachy 253, Stachy 384 73
tel. ZŠ: 388 428 186, 388 428 055 IČO: 00 58 33 67 ZUŠ: 388 428 289 fax: 388 428 051 MŠ:
388 428 380 e-mail: skola@stachy.net ŠJ: 388 428 543

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM **MATEŘSKÉ ŠKOLY** **STACHY**

„Zanecháváme stopy“

Motto:

„Nepadá sníh, aby zahubil svět, ale aby každé zvíře ukázalo svou stopu“ (F. Kafka)

Každý zanecháváme stopy. Putující životem postupně obtiskáváme své stopy do mapy svého života, životů druhých lidí, krajiny, společnosti. Zároveň přijímáme otisky stop ostatních lidí. Celý svět je protkán pavučinou cest a steziček, které jsou vyšlapávány krok za krokem nesčíslným množstvím lidí už od prvních krůčků.

Obsah

<u>1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE</u>	<u>3</u>
<u>2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY</u>	<u>4</u>
<u>3 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU</u>	<u>5</u>
<u>4 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ</u>	
<u>4.1 Věcné podmínky</u>	<u>7</u>
<u>4.2 Životospráva</u>	<u>8</u>
<u>4.3 Psychosociální podmínky</u>	<u>9</u>
<u>4.4 Organizace chodu mateřské školy</u>	<u>10</u>
<u>4.5 Řízení mateřské školy</u>	<u>11</u>
<u>4.6 Spolupráce s organizacemi</u>	<u>12</u>
<u>4.7 Personální a pedagogické zajištění</u>	<u>14</u>
<u>4.8 Spoluúčast rodičů</u>	<u>14</u>
<u>4.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami</u>	<u>15</u>
<u>4.10 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných</u>	<u>16</u>
<u>4.11 Podmínky pro vzdělávání dětí ve věku od dvou do tří let</u>	<u>16</u>
<u>4.12 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí češtiny</u>	<u>16</u>
<u>5 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ</u>	
<u>5.1 Vnitřní uspořádání školy</u>	<u>17</u>
<u>5.2 Charakteristika jednotlivých tříd</u>	<u>18</u>
<u>6 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....</u>	<u>19</u>
<u>6.1 Vzdělávací obsahy, záměry a filozofie školy</u>	<u>19</u>
<u>6.2 Metody vzdělávání</u>	<u>19</u>
<u>6.3 Průběh vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami</u>	<u>20</u>
<u>6.4 Průběh vzdělávání dětí nadaných</u>	<u>20</u>
<u>6.5 Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let věku</u>	<u>20</u>
<u>6.6 Závazné výchovně – vzdělávací celky</u>	<u>21</u>
<u>6.7 Integrované bloky</u>	<u>25</u>
<u>7 EVALUČNÍ SYSTÉM</u>	
<u>7.1 Hodnocení na úrovni školy</u>	<u>29</u>
<u>7.2 Hodnocení na úrovni třídy</u>	<u>29</u>
<u>7.3 Pedagogická diagnostika</u>	<u>30</u>
<u>7.4 Kritéria pro hodnocení provozních pracovníků</u>	<u>31</u>
<u>7.5 Metody a prostředky evaluační činnosti</u>	<u>31</u>
<u>8. PLATNOST DOKUMENTU</u>	<u>32</u>

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název: Mateřská škola Stachy

Adresa: Stachy 341

Telefon: 777 465 830

Ředitel: Mgr. Bc. Michal Marek

Zástupkyně ředitele: Bc. Pavla Janečková

Zřizovatel: Obec Stachy, Stachy 200, 384 73 Stachy

Číslo jednací: 1/2020

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2025

aktualizováno: 11. 7. 2022

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Jsme malá venkovská školka ležící u hran NP a CHKO Šumava . Snažíme se vytvářet pro děti rodinné prostředí, ve kterém se budou cítit příjemně, bezpečně a svobodně, zároveň klademe důraz na sepeť s přírodou a propojení s místem jako takovým, aby děti navázaly vztah ke kraji, ve kterém vyrůstají a měly v budoucnu zájem o jeho rozkvět.

Posláním školy je skrze přímé pozorování, hru a prožitkové učení předávat a zprostředkovávat zkušenost se světem – tak, aby každé dítě mělo možnost nalézt si v něm své vlastní místo a mohlo růst v samostatnou bytost se zájmem o dění kolem sebe, jemuž nebudou lhostejné osudy druhých lidí, rodného kraje, přírody, světa. Důraz klademe na citovou a mravní výchovu, etiku mezilidských vztahů, výchovu k nenásilí a ekologii.

Zřizovatelem mateřské školy je Obec Stachy. Škola byla zařazena do sítě škol dne 1. 1. 2000 a od ledna 2003 zanikla jako organizační složka a stala se součástí právního subjektu s názvem Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola Stachy.

Jedná se o dvoutřídní mateřskou školu, kterou může navštěvovat až 50 dětí ve věku od 2 zpravidla do 6 let. V březnu 2022 v důsledku ukrajinské krize byla školce zřizovatelem udělena výjimka a kapacita se tak navýšila na 56 dětí. Děti do školy dojíždějí i z přilehlých osad, např. Zadova, Jaroškova, Javorníku, Zdíkovce, Úbislavi, Nicova a dalších.

Budova MŠ se nachází v jihovýchodní části obce, je dvoupatrová, školka momentálně využívá pouze první patro, kde jsou umístěny dvě třídy. Kapacita školy je 50 dětí. Provoz trvá od 6:00h do 16:30h, zajišťuje jej odpovídající počet pracovníků. K budově školy přiléhá zrekonstruovaná zahrada se členitým terénem, poskytující dětem mnoho způsobů využití.

Výchovná činnost a působení mateřské školy se řídí Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání č. j. 14132/01-22 a z něj vyplývajícím Školním vzdělávacím programem.

Záměrem školy je připravit pro děti vstřícné a bezpečné prostředí, ve kterém se budou cítit dobře, aby následně mohly naplňovat veškeré své potenciality a kompetence. Preferujeme osobnostní model vzdělávání, snažíme se o rozvoj všech vrstev osobnosti dítěte, usilujeme o jeho pozitivní vztah k poznávání a učení se, dbáme o osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, podporujeme vlastní aktivitu dítěte a jeho schopnost projevit se jako samostatná bytost. Podporujeme u dětí zájem o dění v jejich okolí, ať už v rámci školky, obce či celého kraje, přírody, Šumavy. Přirozeně se rovněž snažíme připravit děti na zdárný vstup do základní školy.

Důležitou součástí života naší školky je úzká spolupráce s rodinami dětí, se sesterskou ZŠ a ZUŠ Stachy, Obecní knihovnou, NP Šumava, Domovem pro seniory Kůsov a dalšími místními organizacemi.

Ve školce pravidelně probíhá logopedická náprava pod vedením zkušené logopedické asistentky. Od října 2020 nabízíme možnost zapojení předškolních dětí ohrožených školním neúspěchem do programu Maxík pod vedením odborné lektorky. Jsme v kontaktu rovněž s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Prachaticích, spolu s ní pořádáme pravidelně besedy o školní zralosti. Každoročně se účastníme lyžařských i plaveckých kurzů (Zadov,

Sušice). Dlouhodobě spolupracujeme coby partnerská školka s NP Šumava, od roku 2019 jsme zapojeni do projektu „Šumavští skřítkové“, podílíme se na různých veřejných akcích (vítání občánků, rozsvěcení vánočního stromu, svatojánská slavnost atp.), úzce spolupracujeme s místní ZŠ, ZUŠ a s Obecní knihovnou. Navštěvujeme divadelní a jiná kulturní představení, zajišťujeme pro děti pestrou škálu edukativních programů z různých oblastí (enviromentální a přírodovědné programy – např. Nadace pro vydru, MEVPIS Vodňany, osvětové programy o zdravém životním stylu – Zdravá 5, Zdravík a jeho kamarádi, hudební a muzikoterapeutické projekce a mnoho dalších). Každoročně pořádáme pro děti kurz první pomoci ve spolupráci se ZZS Sušice a exkurzi do místního hasičského muzea. Jezdíme na výlety za poznáním i zábavou.

Veškeré úsilí všech zaměstnanců směřuje jednoznačně k tomu, aby se zde děti cítily šťastné, pochopené a přijaté.

3 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Středem naší výchovně vzdělávací činnosti je výchova k trvalým hodnotám, budování mezilidských vztahů, poznávání světa kolem nás i sebe sama a vytváření vazeb k místu, ve kterém žijeme – tak, aby stopy, které zanecháváme, nebyly jizvami, nýbrž otisky tvůrčího ducha.

Naše záměry

1. Posilovat mezilidské vztahy

- vést děti k vzájemné ohleduplnosti, respektování odlišnosti, hledání společného porozumění
- povzbuzovat je v komunikaci, aby každé dítě bylo schopné vyjádřit své potřeby, pocity i názory, zároveň však respektovalo pocity a názory druhých
- učit děti řešit konfliktní situace samostatně, podněcovat k vzájemné dohodě
- vytvořit bezpečný prostor pro sdílení radostí i trápení

2. Nabízet široké spektrum podnětů, posilovat rozvoj všech oblastí osobnosti dítěte

- vytvořit bezpečné prostředí pro rozvoj všech klíčových kompetencí
- umožnit dětem dostatečný prostor pro volnou hru, nabízet pestrou škálu činností praktických i duševních, vytvářet podněty ke zkoumání světa kolem nás
- zapojovat všechny smysly, upřednostňovat prožitkové a situační učení, správně motivovat

- povzbuzovat k dokončování započatých činností, respektovat individuální preference i tempo dítěte
- v rámci možností předcházet riziku nezvládnutí nástupu do školní docházky, snažit se odhalovat včas možná úskalí, specifické poruchy atp.

3. Pomoci orientovat se ve světě

- poskytovat dětem dostatečné množství podnětů k prozkoumávání světa kolem nás
- zprostředkovávat zkušenost i možnost zakoušet si jiné role v bezpečném prostoru hry
- pomáhat rozlišovat mezi dobrem a zlem
- formovat zdravé sebevědomí, povzbuzovat děti při hledání svých individuálních cest
- vést k obezřetnosti a zachování bezpečnosti své i druhých
- učit vybírat si ze záplavy informací, umět je rozlišovat, zpracovávat
- usměrňovat vkus, podněcovat k estetickému cítění

4. Probouzet v dětech vztah k přírodě a místu, ve kterém žijí

- budovat u dětí zájem o přírodu, vést je k ohleduplnému chování k přírodě živé i neživé, vážit si ale zároveň i práce lidských rukou
- osvojovat u nich ekologické návyky (šetrné zacházení s vodou a jinými zdroji, třídění odpadu, podněcovat k otázkám, co se děje kolem nás)
- seznamovat děti s tradicemi a zvyky, které napomáhají k přirozenému chápání rytmu života, přírodních cyklů, proměn ročních období, k rozlišování mezi časem svátečním a všedním a zároveň tvoří spojnici s naší minulostí
- prohlubovat v dětech vztah k rodnému kraji, aby si uvědomovaly své kořeny, vést k úctě k minulosti, povzbuzovat v zájmu o život obce, umožnit jim se do tohoto dění zapojovat

5. Otevřít více školku rodičům a veřejnosti

- více zapojovat rodiče do dění školy, uvědomovat si společný zájem ve výchově dětí, vytvářet otevřený prostor pro vzájemnou komunikaci a sdílení zkušeností, podílet se společně na různých akcích školy, být si nápomocní v krizových situacích
- přemostovat propasti mezi generacemi, vtáhnout do života dětí i seniory, spolupracovat navzájem s organizacemi pro seniory, vzájemně se obohacovat a předávat si radost
- podílet se na veřejném životě obce, zapojovat se do místních akcí, kooperovat s místními organizacemi

4 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Věcné podmínky

Mateřská škola se nachází v klidném prostředí, s dostatečným množstvím stromů a zeleně, stranou rušných cest. Budova byla vystavěna svépomocí v 70. letech 20. století, následně byla zateplena a vybavena plastovými dveřmi a okny. Technický stav budovy není plně vyhovující, v roce 2020 byl vypracován projekt na celkovou rekonstrukci.

Školka sestává ze dvou tříd, z nichž každá má svou hernu, jídelnu, šatnu, umývárnu a toalety. Třída menších dětí má k dispozici rovněž oddělenou stálou ložnici, v předškolní třídě se lehátka k polednímu odpočinku rozkládají přímo v herně. Od září 2022 máme rovněž k dispozici prostory bývalé Obecní knihovny (v prvním podlaží budovy), které byla upraveny jako třída a využíváme je pro pohybové aktivity, kroužky angličtiny, zdravého pískání atp.

Vybavení MŠ je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům. Židličky ke stolům byly dokoupeny podle velikosti dětí, stoly jsou polohovací. Šatny byly opatřeny novým nábytkem a slouží rovněž jako informační prostory pro rodiče. Dětský nábytek, sportovní náčiní i hračky jsou zdravotně nezávadné, uzpůsobené potřebám dětí. Umývárny a toalety jsou řešeny tak, aby zajišťovaly bezpečný dohled nad dětmi, WC v předškolní třídě jsou z důvodu zachování alespoň určité intimity oddělena. Nejmenší děti mají k dispozici rovněž nočníky.

Třídy jsou vybaveny přiměřeným počtem hraček a her, mají zřízené hrací koutky (výtvarný, kuchyňský, obývací, prodejnu, knihovnu, kadeřnictví ap.). Hračky jsou uloženy ve skříňkách a policích, jsou dětem volně k dispozici. Disponujeme též sportovním náčiním, se kterým pracujeme při ranním cvičení i při volné hře dětí. Hračky, knihy i výtvarné potřeby jsou umístěny tak, aby na ně děti dobře viděly a mohly si je samostatně půjčovat i ukládat zpět. Vzhledem k přijímání dvouletých dětí bylo vybavení rozšířeno o hračky odpovídající jejich věku a umístěno v jejich dosahu. Hračky pro starší děti jsou uloženy v uzavřených skříňkách. Vybavení hračkami, pomůckami a materiály k tvořivým a výtvarným činnostem je průběžně obměňováno a doplňováno, částečně též za pomoci dobrovolných sbírek rodičů.

Děti se podílejí na výzdobě tříd i šaten, dětské práce jsou přístupné rodičům.

Všechny prostory splňují bezpečnostní normy dle platných předpisů (čistota, teplota, osvětlení apod.).

Zahrada byla v roce 2015 rekonstruována a opatřena novými hracími prvky dle bezpečnostních norem, které nabízí lepší realizaci her dětí. Zahradu lze využít i pro výuku a akce školy. Disponujeme dvěma pískovišti, houpačkami, kolotočem, skluzavkami, dřevěnými průlezkami, altánkem a vrbovým domečkem. Vybavení pro zahradu MŠ průběžně obměňujeme a doplňujeme (hračky na písek, zahradní náčiní, míče, odrážedla, atp.), je uloženo v dřevěném domečku.

Naše záměry: Celková rekonstrukce prostor MŠ, především umýváren obou tříd, výměna elektrického vedení, zbudování centrálního skladu, zvětšení prostoru ložnice malé třídy, sprchový kout pro potřeby dvouletých dětí, atp. Na zahradě plánujeme vytvořit bylinkové záhonky, hmyzí hotel atp. a zapojovat děti do péče o ně.

4. 2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle platných předpisů, je zachována vhodná skladba jídelníčku i předepsané technologie přípravy pokrmů a nápojů. Provozní řád školy určuje interval mezi podávanými jídly. Strava je do MŠ dovážena z kuchyně ZŠ.

Při stravování děti motivujeme k ochutnání, nikdy je však nenutíme do jídla. Podávání dopoledních a odpoledních svačin se řídí potřebami dětí, svačiny jsou doplňovány ovocem nebo zeleninou. Nápoje jsou v rámci pitného režimu dětem volně k dispozici po celý den.

Děti se formou hospodářů podílí na stolování i úklidu po jídle. Mladší děti si samy odnáší hrnky a talíře. Starší děti si pro jídlo dochází k okénku, odnáší si hrnky, talíře i příbory. Zaměstnanci poskytují dětem přirozený vzor, dbají o kulturu stolování. Nejmladším dětem dopomáhají při jídle.

Děti mají dostatečnou možnost volného pohybu. V době volné hry mohou využívat třídy ke hrám dle svého zájmu, hračky si vybírají samy, samy si je rovněž i uklízí. Mají možnost dát si na výstavku svá díla ze stavebnic, případně si ponechat rozestavěnou hru v prostoru herny.

Snažíme se trávit velké množství času venku, děti preferují zejména pobyt na zahradě MŠ, kde je dostatek možností ke sportovnímu vyžití i hrám dle jejich osobní volby. Dbáme na to, aby byly děti venku denně a to cca 2 hodiny dopoledne, popřípadě i odpoledne. Délka pobytu je vždy s ohledem na počasí. Dostatek pohybu je vytvářen přirozeným i řízeným cvičením. Dále využíváme též sportovního hřiště ZŠ, chodíme na vycházky po okolí atp. Předškolní děti se v rámci posledního ročníku MŠ účastní pravidelných plaveckých a lyžařských kurzů.

V denním programu je vždy respektována individuální potřeba aktivit, spánku a odpočinku. Spaní je upraveno na základě potřeb dětí po dohodě s rodiči. Děti nejsou nuceny ke spánku. Zpravidla odpočívají 20 – 30 minut na lehátku při poslechu četby či relaxační hudby, dětem, které nespí jsou následně nabízeny možnosti prohlížení encyklopedií a dětských knih, klidné hry a zájmové aktivity ve třídě u stolečku, od 2. pololetí též společná příprava ke vstupu do 1. třídy ZŠ.

Všichni zaměstnanci MŠ se chovají před dětmi tak, aby jim byli přirozeným vzorem a příkladem.

Naše záměry: Vést děti ke zdravému stravování - vyzdvihovat pozitiva ovoce, zeleniny oproti sladkostem, nabízet nové chutě. Zlepšovat fyzickou kondici dětí zavedením pravidelných cvičení.

4.3 Psychosociální podmínky

1. Snahou všech zaměstnanců MŠ je vytvářet pro děti harmonické prostředí, ve kterém se budou cítit přijímané, v bezpečí a šťastné.
2. Všechny děti mají v naší školce stejná práva, možnosti i povinnosti, nikdo není zvýhodňován ani znevýhodňován.
3. Péče o děti je podporující a sympatizující, snažíme se o respektující přístup, vytváření vzájemné důvěry a spolupráce.
4. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, pomoc a podporu.
5. Uplatňujeme vzdělávací styl s nabídkou, kdy se dítě samo rozhoduje o aktivní spoluúčasti.
6. Dětem je vždy poskytován dostatek času pro dokončení práce, je respektováno individuální tempo i možnosti dítěte.
7. Snažíme se, aby hodnocení projevu dítěte bylo vždy motivační a povzbuzující k dalšímu jednání i činnosti, podporující dítě v samostatnosti a sebedůvěře, vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí.
8. V září nabízíme nově přichozím dětem adaptační program (individuální nastavení délky pobytu v MŠ, možnost přítomnosti rodičů atp.) pro usnadnění vstupu do školky a zmírnění stesku z odloučení od rodiny. Umožňujeme rovněž krátká setkání a možnost navštívit MŠ či její zahradu ještě před přijetím k pravidelné docházce.
9. Vždy na začátku školního roku vyvozujeme společně s dětmi jasná pravidla chování ve skupině, aby v kolektivu panovaly harmonické a přátelské vztahy. Pravidla jsou v podobě jednoduchých obrázků vyvěšena na viditelných místech ve třídě.
10. Pedagogové si všímají vztahů ve třídě a nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem.
11. Máme stanoven pravidelný denní harmonogram, který umožňuje organizaci aktivit dětí v průběhu dne přizpůsobit jejich potřebám a aktuální situaci. Změny činností jsou provázeny přechodovými rituály pro snazší orientaci dětí v čase.
12. Rodiče mají možnost (po předchozí dohodě) přivádět dítě do MŠ dle svých potřeb. Informace o dění v MŠ jsou vyvěšeny v prostorách šaten, dále umístěny na webových stránkách školy, případně na Facebooku. O důležitých věcech jsou rodiče zpravováni osobně, telefonicky či e-mailem.

Naše záměry: Usnadnit dětem vstup do předškolního vzdělávání, aby čas zde strávený pro ně byl přínosným i příjemným. Učit děti respektovat vytvořená pravidla soužití v MŠ, na jejichž vyhodnocování se aktivně podílejí. Vést je k odpovědnosti za své konání, empatii a samostatnosti.

PRAVIDLA SOUŽITÍ VE TŘÍDĚ

Pravidla soužití ve třídě mateřské školy se vyvozují postupně od září. Dle potřeb a návrhů dětí se mohou průběžně doplňovat a pozměňovat.

1. Šnečkové - ve třídě, v šatně, na chodbách se pohybujeme pomalu (abychom neublížili sobě ani ostatním dětem)
2. Srdíčkové – učíme se spolu vycházet, vzájemně se respektovat, rozumět emocím svým i ostatních, dokázat se vcítit do pocitů druhého člověka

3. Pusinkové – šetříme svá ouška (mluvíme tiše), necháme domluvit druhého, užíváme hezká slova (abychom se navzájem nerušili a nezraňovali se nevhodnými slovy)

4. Ručičkové – k čemu všemu nám slouží ruce, konflikty lze řešit i jinak než pěsti, podporujeme společné řešení konfliktů dohodou s maximální participací dětí

5. Kytíčkové – dbáme o svět kolem nás, snažíme se vytvářet krásné prostředí, ve kterém se budeme všichni cítit dobře, k věcem, hračkám, přírodě, ale i k práci druhého se chováme šetrně a ohleduplně.

6. Košťátkové – každá věc má své místo, na které ji vždy vracíme, abychom ji příště snadno našli, nezalekneme se rozlitého pití ani drobků pod stolem.

7. Měsíčkové – respektujeme vzájemně potřebu odpočinku

4.4 Organizace chodu MŠ

Mateřská škola je otevřena denně od 6:00 h do 16:30 h, otevírací dobu je možno částečně přizpůsobit potřebám rodin dětí. Harmonogram dne je sestaven tak, aby byl pro rozvoj dětí co nejpříznivější a zároveň vyhovoval potřebám rodičů.

6:00 – 8:30 h – volná hra dle vlastního výběru dětí, individuální činnosti s dětmi

8:30 – 9:00 h – ranní kruh, společná rozcvička

9:00 – 9:30 h – hygiena, přesnídávka

9:30 – 9:50 h – didakticky zacílené činnosti

10:00 – 12:00 h – pobyt venku

12:00 – 12:30 h – hygiena, oběd

12:30 - 13:00 h – poslech pohádky, klid na lůžku

13:00 – 14:00 h – odpočinek či klidové činnosti dle individuálních preferencí dětí

14:00 – 14:30 h – hygiena, odpolední svačina

14:30 – 16:30 h – volná hra dle osobního výběru, individuální zájmové činnosti, pobyt venku

Jednou týdně program Maxík pro děti ohrožené školním neúspěchem.

Průběžně probíhá individuální logopedická náprava. Pro děti odlišných národností vznikla od září 2022 Podpurná jazyková skupina pro výuku českého jazyka.

Provoz zahajujeme v 6:00 h, kdy se společně scházíme v malé třídě. Od 7:00 h je otevřena třída předškolní. V 8:30 h se budova z bezpečnostních důvodů uzamyká. Dítě lze po

předchozí dohodě přivádět do MŠ kdykoliv dle potřeby rodiny, musí být však nahlášeno na stravování. Trváme na tom, aby rodiče předávali dítě učitelce, která za ně následně zodpovídá, osobně. MŠ umožňuje rodičům zvolit si libovolný adaptační režim, rozhodnout se o délce pobytu dítěte ve škole. Pokud je u dítěte během pobytu zjištěna nemoc, oznámí učitelka tuto skutečnost neprodleně rodiči. Děti jsou vydávány pouze rodičům nebo jejich zástupcům, kteří mají písemný souhlas.

V ranních hodinách probíhá volná hra dětí, v 8:30 h přecházíme do ranního kruhu, kterým otevíráme nový den ve školce a jeho téma + společná rozcvička. V 9:00 h následuje přesnídávka, poté v 9:30 řízená činnost dle TVP. Od 10:00 h pobýváme venku, cca v 11:30 obědváme, následuje společný odpočinek či klidové zájmové činnosti do 14:00 h. Ve 14:30 h odpolední svačina, poté volná hra dětí či pobyt venku. V 15:00 h se uzavírá malá třída, děti se spojují do třídy předškolní, kde vyčkávají příchodu rodičů. Provoz MŠ končí v 16:30 h.

Děti jsou v MŠ rozděleny do 2 homogenních tříd. První zahrnuje děti zpravidla od 3 do 4 let. Druhou třídu tvoří děti předškolní ve věku 4 – 6 (7) let a děti s odloženou školní docházkou.

Režim dne je v MŠ natolik flexibilní, aby mohl reagovat na aktuální změny a potřeby dětí. Pružně se přizpůsobuje i aktuálním potřebám vzdělávacích aktivit. Uspořádání dne vychází z potřeb a zájmů dětí. Veškeré činnosti jsou organizovány tak, aby byly děti motivovány k vlastní aktivitě a aby jim bylo umožněno pracovat vlastním tempem.

Poměr mezi spontánní a řízenou činností je v denním programu vyvážený. Plánování a organizaci zaměřujeme na individuální vzdělávací potřeby a možnosti dětí.

Od září roku 2017 vstoupilo v platnost povinné předškolní vzdělávání (Zákon č.178/2016 Sb.) pro děti ve věku 5 let (tj. děti, které dovrší věku 5 let do konce srpna stávajícího roku, včetně těch, kteří ještě do mateřské školy nedocházejí). V souvislosti s tímto je vždy v květnu vypsán povinný a závazný zápis dětí této věkové kategorie do předškolního ročníku, tak aby bylo umožněna všem dětem řádná příprava pro vstup do základního vzdělávání. Přijímací formulář si vytváří škola sama. Rozhodnutí o přijetí vydá škola nejdéle do třiceti dnů od zápisu, formou zveřejněného seznamu přijatých dětí pod přiděleným registračním číslem, rozhodnutí o nepřijetí je doručeno písemnou formou zákonným zástupcům. Proti rozhodnutí se lze do 15 dnů odvolat (zákonný zástupce k rukám ředitele). Vzhledem k tomu, že předškolní vzdělávání je pro děti této věkové kategorie povinné, nevztahuje se na ně požadavek dokladu o očkování. Povinné předškolní vzdělávání má podobu pravidelné denní docházky, minimálně 4 souvislé hodiny denně, se začátkem mezi 7. a 9. hodinou. Nepřítomnost dítěte jsou zákonní zástupci povinni řádně omlouvat u učitelek MŠ.

4.5 Řízení mateřské školy

Mateřskou školu řídí pan ředitel Mgr. Bc. Michal Marek, dílčími kompetencemi byla pověřena zástupkyně ředitele Bc. Pavla Janečková.

V mateřské škole jsou jasně stanoveny povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků konkrétními pravidly ve vnitřním řádu pro zaměstnance, ve školním a provozním řádu.

Pracujeme jako tým, na všech hlavních činnostech se spolu domlouváme, radíme se, spolupracujeme, předáváme si navzájem poznatky a zkušenosti, vycházíme si vstříc. Na vypracování Školního vzdělávacího programu se svými návrhy, připomínkami a podněty podílí celý pedagogický tým.

Informovanost o veškerých provozních a organizačních záležitostech mezi pracovníky školky je vyhovující. Pravidelně každé čtvrtletí a dále dle aktuálních potřeb jsou konány porady, kde se řeší současná témata, následující plány činností, organizace akcí a hodnotí se období uplynulé. Dále jsou zde předávány zástupkyní ředitele důležité informace od vedení ZŠ ostatním kolegyním. Aktuální záležitosti se řeší individuálně v jednotlivých třídách mezi učitelkami a zástupkyní ředitele.

Práce všech zaměstnanců je průběžně vyhodnocována, jsou prováděny hospitace a kontrolní činnosti. Zástupkyně ředitele denně sleduje aktuální situaci a dění v obou třídách. Podává kolegům pravidelné informace, motivuje a aktivizuje své spolupracovníky. Princip, který uplatňuje při vedení MŠ je naslouchat druhým a respektovat jejich názor. Vede jednání se zákonnými zástupci dětí, aktualizuje informace na webových stránkách a informuje pravidelně rodiče o dění v mateřské škole.

4. 6 Spolupráce s organizacemi

Plán spolupráce se ZŠ a ZUŠ

- zastoupení a kooperace MŠ při zápisu do 1. třídy ZŠ
- účast zástupkyně ředitele při slavnostním zahájení školní docházky
- návštěva dětí z mateřské školy v 1. třídě ZŠ, prohlídka prostředí školy, školní jídelny a družiny, spolupráce při „Hrách na školu“
- přednáška pedagogické poradny o školní zralosti + beseda učitelky ZŠ s rodiči předškolních dětí
- společná setkání na kulturních a divadelních představeních
- spoluúčast na programu při rozsvěcení vánočního stroměčku a Svatojánské slavnosti
- Mikulášská nadílka ve spolupráci s 9. třídou ZŠ
- podílení se na oslavě Dne dětí a jiných akcích základní školy (Běh čarodějnic, den Země, atp.)
- možnost využití tělocvičny a sportovního hřiště ZŠ
- spolupráce se ZUŠ, návštěva výchovných koncertů, výstav, kroužek Zdravého pískání
- děti z MŠ navštěvují kroužky v ZUŠ
- vedoucí mateřské školy pomáhá vedoucí ZUŠ při výběru talentovaných dětí

Spolupráce s dalšími organizacemi:

...s Obecním úřadem Stachy:

- účast na akcích pro děti pořádaných OÚ
- příprava doprovodného programu dětí z MŠ při Vítání občánků

...s Obecní knihovnou:

- návštěva knihovny, společné čtení, prohlížení encyklopedií a obrázkových knížek

- beseda o zacházení s knihou, seznámení s organizací v knihovně
- výstavka dětských knih přinesených z domova
- umístění tabla předškoláků v prostorách knihovny

...s Domovem pro seniory Kůsov:

- výroba vánočních a velikonočních přáníček a drobných dárků pro seniory
- *plánujeme: návštěvy dětí MŠ v domově seniorů, příprava hudebně-dramatického pásma, společné čtení pohádek, atp.*

...s Pedagogickopsychologickou poradnou Prachatice:

- při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů a posouzení školní zralosti a připravenosti předškolních dětí
- beseda s rodiči o školní zralosti

...s Národním parkem Šumava:

- zapojení se do projektu „Šumavský skřítek“, vzdělávací programy, pracovní sešity
- účast na edukativních programech NP ve Vimperku (zpravidla každý měsíc)
- přírodovědné výlety po Šumavě s lektory NP
- průběžné využívání materiálů vydaných NP Šumava

...s MEVPISem Vodňany:

- pořádání enviromentálních programů pro děti o vodě a vodních živočiších v MŠ
- návštěva centra MEVPIS ve Vodňanech

...se Záchranou zdravotnickou službou Sušice:

- program „Jak pomoci kamarádovi v nouzi“
- kurz základů přivolání a poskytnutí 1. pomoci pro nejmenší děti

...s Policií ČR:

- beseda o chování na silnici
- ochrana před nebezpečnými situacemi
- mediální a digitální osvěta

...s Hasičským muzeem Stachy:

- každoroční návštěva hasičského muzea s odborným výkladem

...s Mateřskou školou ve Zdíkově:

- společná účast na plaveckých a lyžařských kurzech
- návštěvy dětí z MŠ Zdíkov na zahradě MŠ Stachy
- plánování společných kulturních akcí

...s Mateřskou školou Vacov, Mateřskou školou Klostermannova, Vimperk a Mateřskou školou Svatá Máří:

- sdílení zkušeností mezi pedagogy
- tipy na výlety a exkurze
- plánování spoluúčasti na divadelních a jiných kulturních akcích

...s divadlem Já to jsem, muzikoterapeutem Zdeňkem Hladíkem, CEV Dřípatka Prachatice a mnoha dalšími..

4.7 Personální zajištění

Personální obsazení plně zabezpečuje plynulý chod školy. Provoz mateřské školy zajišťuje přiměřený počet pedagogických i nepedagogických pracovníků.

O pořádek a čistotu a také o dovoz a výdej jídla se v mateřské škole stará jedna provozní pracovnice. Drobné opravy a údržbu zahrady MŠ zajišťuje školnice základní školy, případně zaměstnanci OÚ Stachy.

Celý kolektiv mateřské školy pracuje jako tým profesionálů, kde každý plní svou specifickou roli ve výchově a vzdělávání dětí předškolního věku. Navzájem diskutují případná úskalí, společně se radí a navrhují postupy při řešení problematických situací, vzájemně si vypomáhají, předávají si nápady a sdílejí své zkušenosti. Všichni se podílejí i na přípravě akcí mateřské školy. Jsou povzbuzováni v dalším vzdělávání, ať formou seminářů a školení či samostudiem. Každá pedagogická pracovnice si vede své osobní portfolio, kterým dokládá svůj profesní rozvoj.

Učitelky též provádějí průběžnou pedagogickou diagnostiku dětí a v konkrétních případech doporučují rodičům návštěvu specializovaných zařízení – návštěva klinického logopeda, pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra. Učitelky též sledují tělesný vývoj dětí, všimnou-li si výraznějších odchylek či problémů ve vývoji, doporučí rodičům návštěvu lékaře, který stanoví další postup.

4.8 Spoluúčast rodičů

Naším cílem je otevřít mateřskou školu co nejvíce celým rodinám – tak, abychom vytvořili vstřícnou, vzájemně se respektující a pomáhající si komunitu, jež má ve středu svého zájmu naplnění všech potřeb dětí ji navštěvujících. Vítráme proto aktivní zapojení se rodičů do aktivit MŠ, návrhy na zlepšení atd.

Již při zápisu dítěte k předškolnímu vzdělávání umožňujeme rodičům prohlédnout si prostory MŠ, ochotně zodpovídáme všechny dotazy a jsme nakloněni hledat společná východiska v případě nevyhovujících podmínek. Nabízíme rodičům také spolupráci při adaptačním procesu dítěte.

Pedagogové se snaží porozumět potřebám jednotlivých rodin a snaží se jim v rámci možností vyhovět. Zaměstnanci chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost. Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči je důležitá důvěra, otevřenost, vstřícnost a vzájemný respekt.

Učitelky pravidelně informují rodiče o individuálních pokrocích v rozvoji jejich dítěte, domlouvají společné postupy při výchově a vzdělávání a v případě potřeby pomohou sehnat kontakt na odborníky.

MŠ ve spolupráci s rodiči pořádá různé akce, kupř. předvánoční besídku „Odemykání adventu“, školkový karneval, společné hraní rodičů s dětmi ve školce, Den dětí, slavnost Rozloučení s předškoláky (vždy koncipovaná dle konkrétního motivu jako den plný her), společné brigády při údržbě zahrady MŠ atp. Rodiče mají možnost doprovázet své děti na plavání, lyžování či výletech a exkurzích.

Plánujeme zapojit rodiče také do lampionového průvodu na svátek sv. Martina, pálení Morany, společného tvoření, bazaru hraček atp. Rádi bychom rovněž spolupracovali s místními seniory – program „Hledáme babičku/dědečka“ - předčítání dětem ve školce, vyprávění o svém dětství atp.

Rodiče dětí jsou informováni o dění v MŠ prostřednictvím informačních tabulí, webových stránek školy, e-mailem či telefonicky, přes Facebook, osobním pohovorem nebo na třídních schůzkách, které se konají zpravidla dvakrát ročně.

Naše MŠ vítá zájem rodičů o činnost a práci školy. Rodiče mají možnost nahlédnout do dokumentů školy.

Naše záměry: Více se otevřít a spolupracovat s rodiči, prarodiči.

4. 9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami

V případě přijetí dětí se speciálně vzdělávacími potřebami do mateřské školy jsou stanoveny postupy a zásady plánování a realizace jejich vzdělávání. Podmínky musí vždy odpovídat individuálním potřebám konkrétního dítěte. Snahou je vytvořit pro dítě optimální prostředí pro rozvoj jeho osobnosti. Učitelky se snaží svým působením pomoci dětem k dosažení maximální míry samostatnosti a přirozeně je začlenit do dětského kolektivu.

Při edukačním procesu u těchto dětí lze využívat různé stupně podpůrných opatření. Opatření prvního stupně jsou v kompetenci MŠ, mají podpořit dítě, pokud se zjistí problémy s motorickou obratností, špatnou koncentrací, pozorností, s rozvojem vnímání, řeči, s verbální obratností, dovedností reprodukovat a pamatovat si, problémy se střídáním činností, chování atp. Pro takto vzdělávané dítě je pedagogickým pracovníkem vypracován plán pedagogické podpory (dále PLPP), který se zaměřuje na oslabené oblasti, zahrnuje popis obtíží, stanovení cílů a způsobů vyhodnocování. S PLPP jsou seznámeni všichni, jež se na výchově a vzdělávání dítěte podílejí. Tento plán se v souladu s vývojem dítěte průběžně aktualizuje a vyhodnocuje (nejpozději po 3 měsících). Učitelka na základě stanovených cílů zjišťuje, zda dítě udělalo pokrok či nikoliv.

V případě, že podpůrný plán prvního stupně na základě vyhodnocení nepostačuje, doporučí škola využít konzultaci poradenského zařízení. Podpůrná opatření od druhého stupně jsou již stanovována školským poradenským zařízením, na základě jeho doporučení je následně vypracován individuální vzdělávací plán.

Nezbytná podmínka k výchově a vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami je i vysoce profesionální postoj a odbornost zaměstnanců školy, spolupráce s rodinou, ŠPZ, případně odborníky mimo oblast školství. Nutné je i vytvoření podmínek pro pozitivní přijetí dítěte se speciálně vzdělávacími potřebami dětským kolektivem.

4. 10 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Každá učitelka v rámci diagnostiky sleduje děti s výrazným nadáním. Snahou je vytvářet podmínky pro maximální naplnění potenciálu dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Mateřská škola úzce spolupracuje s rodinou dítěte i dalšími vhodnými subjekty (ZŠ, ZUŠ, ŠPZ, sportovními oddíly atd.), konkrétní činnosti mohou být specifikovány v rámci TVP. Dítě, které vykazuje známky nadání musí mít možnost nadání projevit, uplatnit i nadále rozvíjet.

4. 11 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dvouleté děti jsou integrovány do třídy mladších dětí. Pedagogickou činnost zde zajišťují dva stabilní učitelé s pozitivním vztahem k dětem této věkové skupiny, kteří se v maximální možné míře překrývají (alespoň 2,5 hodiny denně). Pro posílení pedagogického personálu a zvýšení komfortu dětí bývá přijata na částečný úvazek rovněž chůva, která pomáhá učitelům, zajišťuje dopomoc dětem především v oblasti hygieny, stravování a sebeobsluhy a je schopna zajistit rovněž dozor při volné hře dětí.

S ohledem na specifické potřeby dětí této věkové kategorie byly provedeny úpravy třídy (přehledné a snadno dostupné umístění hraček, vybavení třídy pomůckami a hračkami podporujícími zdravý a všestranný vývoj dětí, odstranění hraček nevhodných pro dvouleté děti, dále pořízení nočníků a přebalovacího pultu, zapůjčení kočárku, atd.).

Upraven byl rovněž režim dne, především posunutí času oběda na dřívější dobu, dbáme na konkrétní potřeby dětí, včetně specifik při stravování a individuální potřeby odpočinku.

4. 12 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí češtiny

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Hlavní cílovou skupinou pro poskytování takové přípravy jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání bez ohledu na délku pobytu v ČR.

Jsou-li v kolektivu alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání, zřizuje ředitel mateřské školy skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Škola má povinnost poskytovat tuto přípravu v rozsahu jedné hodiny týdně, která bude rozdělena do dvou či více bloků v průběhu týdne.

Do skupiny mohou být na základě posouzení potřebnosti ředitelem školy zařazeny i jiné děti, které mají prokazatelně obdobné integrační potřeby jako cizinci, a to i do počtu vyššího nežli osm dětí, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy dětí cizinců.

Naše mateřská škola dále poskytuje individuální jazykovou průpravu takovýmto dětem rovněž v rámci logopedického kroužku.

5 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

5.1 Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd

Kritéria přijímání dětí do mateřské školy jsou vydávána ředitelem ZŠ, ZUŠ a MŠ Stachy a zveřejněna před termínem zápisu do MŠ (zpravidla v první polovině května) a zohledňují především trvalé bydliště a věk dítěte.

Od září roku 2017 vstoupilo v platnost povinné předškolní vzdělávání (Zákon č.178/2016 Sb.) pro děti ve věku 5 let. V souvislosti s tímto je od května 2017 vypisován povinný a závazný zápis dětí této věkové kategorie do předškolního ročníku, tak aby bylo umožněna všem dětem řádná příprava pro vstup do základního vzdělávání. Přijímací formulář si vytváří škola sama. Rozhodnutí o přijetí vydá škola nejdéle do třiceti dnů od zápisu, formou osobního převzetí v Mateřské škole či zveřejněním seznamu přijatých dětí pod přiděleným registračním číslem, rozhodnutí o nepřijetí je doručeno písemnou formou zákonným zástupcům. Proti rozhodnutí se lze do 15 dnů odvolat (zákonný zástupce k rukám ředitele). Vzhledem k tomu, že předškolní vzdělávání je pro děti této věkové kategorie povinné, nevztahuje se na ně požadavek dokladu o očkování. Povinné předškolní vzdělávání má podobu pravidelné denní docházky, minimálně 4 souvislé hodiny denně. Nepřítomnost dítěte jsou zákonní zástupci povinni řádně omlouvat u učitelek MŠ.

V Mateřské škole Stachy bývá zapsáno zpravidla okolo 40 - 45 dětí (kapacita je 50 dětí) ve věku od dvou do sedmi let. Jsou rozděleny do dvou homogenních tříd, třídy „Malíčků“ a „Předškoláčků“. Zařazení do tříd je určeno dle věku, 1. třídu navštěvují mladší děti (2 – 4 roky), 2. třídu potom děti od čtyř let výše, včetně dětí s odloženou školní docházkou. Od března 2022 byla zřizovatelem mateřské školy poskytnuta výjimka z nejvyššího počtu dětí na třídu. Kapacita tak byla navýšena na 56 dětí.

Snažíme se netrhat sourozenecké a kamarádké vazby, děti z obou tříd se mohou v čase volné hry navštěvovat a hrát si spolu, dále se vídají během pobytu venku a v odpoledních hodinách. Obě třídy spolu úzce spolupracují, některé činnosti probíhají společně (různé

edukativní programy, hudební a divadelní představení, besídky, koncerty, výlety, exkurze, akce s rodiči atp.).

Vzdělávací programy obou tříd jsou podobné, tak, aby na sebe mohly navazovat a rozšiřovat jednotlivá témata a umožňovaly dětem navzájem spolupracovat. Ve výchovně vzdělávacím programu využíváme metody a formy vzdělávání odpovídající věkovému složení dětí (především prožitkové, situační či sensorické učení), nabízíme dětem individuální i skupinové činnosti – v různě velkých skupinách.

Naší snahou je pěstovat v dětech samostatnost a pocit zodpovědnosti i sounáležitosti. Děti, které odcházejí do základní školy, mají kdykoli možnost školku navštívit.

5. 2 Charakteristika jednotlivých tříd

1. třída

Prostorová kapacita 1. třídy je 24 dětí, jsou zde zařazené děti od 2 do 4 let. Podle žádosti rodičů a kapacitních potřeb se mohou starší děti přeřadit do 2. ročníku. Třída je otevřena od 6,00 hod. do 15,00 h, po odpoledním odpočinku dítě přechází do 2. třídy.

Působí zde 2 učitelky, případně chůva k dvouletým dětem. Třída má hernu, jídelnu, umývárnu a WC, šatnu a ložnici. Ve třídě jsou zřízeny jednotlivé hrací koutky. Třída odpovídá hygienickým podmínkám dané věkové skupiny.

Ložnice slouží v dopoledních hodinách rovněž jako herna pro děti dvouleté (pod dohledem chůvy), případně je využívána pro děti s podpurným opatřením při individuálních činnostech.

2. třída

Do 2. třídy jsou zařazovány děti 4 - 6ti leté a děti s odloženou školní docházkou. Třída je otevřena od 7,00 do 16,30 hod.

Má k dispozici jídelnu, hernu, kde se na polední spánek rozkládají lehátka, umývárnu s WC a šatnu. Strava je vydávána okénkem, ke kterému si děti samy chodí pro jídlo.

Tato třída je vzhledem k věkovému zastoupení a zároveň poskytování povinného vzdělávání dětem pětiletým zaměřena na předškolní přípravu, tak aby děti zvládly úspěšně vstup do 1. třídy ZŠ. U dětí s odloženou školní docházkou se při edukačním procesu zaměřujeme na oblasti, ve kterých je dítě oslabeno. Nově od října 2020 nabízíme dětem ohroženým školním neúspěchem možnost navštěvovat program Maxík pod vedením odborné lektorky. Dále nabízíme individuálně logopedickou nápravu, jednou týdně kurz anglického jazyka, kroužek Zdravého pískání, pravidelné programy v rámci projektu „Šumavský skřítek“ NP Šumava, plavání a lyžování.

6 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

„ZANECHÁVÁME STOPY“

Zanecháváním stop měníme tvářnost životů i světa. Poznáváním a učením se bytí máme šanci ovlivňovat, jakým směrem naše cesty povedou. A je na každém z nás, jak hluboce se naše kroky otisknou.

6.1 Vzdělávací obsah, záměry a filozofie školy

Vzdělávací obsah naší mateřské školy sestává ze tří výchovně-vzdělávacích celků („Stop“). Tyto okruhy se prolínají celým vzdělávacím programem během roku a zastřešují tak dílčí integrované bloky.

Cílem naší snahy je spokojené, samostatné a aktivní dítě, které je otevřené, sdílné, má důvěru ve své schopnosti a váží si života. Vzdělávací činnost je založena na metodách přímých zážitků, využívá dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vede děti k individuální i skupinové práci. Probouzí v dítěti aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat, ale i odvahu ukázat, co všechno už samo umí, zvládne a dokáže. Usilujeme o rozvíjení osobnosti dítěte se zaměřením na jeho individualitu a přihlídnutím k jeho aktuální osobní i rodinné situaci.

6.2 Metody vzdělávání

Při výchovně - vzdělávacím procesu se přizpůsobujeme dané věkové kategorii dětí. Zásadní prostor má hra a spontánní aktivity dětí. Volné i řízené činnosti volíme tak, aby byly vzájemně propojené a vyvážené. U dětí upřednostňujeme metody prožitkového a kooperativního učení hrou, které stavíme na jejich přímých zážitcích. Využíváme motivačních forem, prožitkového, situačního, sensorického, kooperačního i sociálního učení, metody tvořivé dramatiky, možnosti výtvarného vyjádření, pokusů a experimentů atp. Ctíme princip přiměřenosti a individuální preference a potenciality dítěte.

Za stěžejní považujeme osobnost učitele, který by měl být pro děti přirozeným vzorem a je schopen zajistit bezpečné a podnětné prostředí, ve kterém se mohou zdárně rozvíjet.

Jednotlivé integrované bloky vycházejí z proměn ročních období, čerpají z lidových tradic a křesťanských svátků. Jsou určeny pro období čtyř až šesti týdnů a dále rozpracovány v třídních vzdělávacích programech (TVP). Témata a cíle jsou závazné pro všechny učitelky, jejich pojetí, zpracování i délku si ovšem mohou přizpůsobit dle aktuální situace, osobních preferencí, zájmu dětí, počasí atp.

Na tvorbě integrovaných bloků se podílí všichni pedagogové, součinní jsou rovněž při zpracovávání TVP pro zajištění návaznosti a propojenosti témat.

Tři základní výchovné celky („Stopy“) jsou závazné pro všechny učitelky, způsob jejich naplňování je v jejich kompetenci.

6. 3 Průběh vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V případě přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je stanoveno, který z pedagogů bude pracovat na tvorbě a realizaci Plánu pedagogické podpory, případně Individuálního vzdělávacího plánu. Zpravidla tak činí kmenová učitelka třídy, kterou dítě navštěvuje, za podpory a spolupráce ostatních učitelek, neboť s dítětem pracují postupně všechny. Průběžně se proto informují a radí o uskutečňování stanovených cílů, společně je vyhodnocují a stanovují další postup dle rozvoje a pokroku dítěte.

Dítě se speciálně vzdělávacími potřebami je postupně, v rámci svých možností, zapojováno do běžného režimu dne MŠ. Dle rozsahu i typu postižení či poruchy pedagog upravuje obsah, metody i formy vzdělávání tak, aby odpovídaly schopnostem dítěte, zahrnuje do přípravy užívání kompenzačních pomůcek, upravuje prostředí. Respektuje individualitu dítěte, jeho tempo, postupuje od nejjednoduššího ke složitějšímu, využívá názornost, hru, vhodně motivuje. Za nezbytné považujeme pracovat s celým dětským kolektivem, učit děti vzájemné toleranci, respektování odlišnosti, spolupráci a pomoci.

V maximální možné míře je do vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami zapojena rodina dítěte, probíhají pravidelné informativní schůzky, hodnocení rozvoje dítěte a plánování dalšího postupu. Mateřská škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou, pediatry, případně s dalšími poradenskými zařízeními v závislosti na typ a rozsah poruchy či postižení.

6. 4 Průběh vzdělávání dětí nadaných

Učitelky si v rámci pedagogické diagnostiky všímají dětí s výrazným nadáním, snaží se je maximálně podporovat, nadání dále rozvíjet a prohlubovat. V rámci vzdělávání nabízejí dítěti vhodné individuální činnosti, spolupracují s rodinou a dalšími subjekty (dle zaměření dítěte – např.: ZŠ, ZUŠ, DDM, sportovní oddíly, atd.). Stejně jako u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami neopomíjejí opět pracovat s dětskou skupinou, aby se dítě vinou svého nadání necítilo vyřazeno z kolektivu vrstevníků.

6. 5 Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při vzdělávání dětí ve věku od dvou do tří let se učitelé maximálně přizpůsobují vývojovým možnostem a schopnostem dítěte. Snaží se mu zajistit adekvátní podnětné a bezpečné prostředí, v jehož rámci se dítě může bezpečně pohybovat, objevovat svět a rozšiřovat si své povědomí o něm. Přirozeně převládají spontánní činnosti nad řízenými, dětem je dopřáván dostatečný prostor pro volnou hru i pohybové vyžití, zároveň je dítěti poskytnuta možnost zklidnění a odpočinku dle jeho individuálních potřeb.

Hlavními principy práce s dětmi této věkové kategorie jsou jednoduchost, podnětnost, časová nenáročnost a smysluplnost, učitelé využívají situačního a prožitkového učení, učení hrou a nápodobou, zcela zásadní roli zde hraje osobnost učitele coby přirozeného vzoru pro

děti a především stálé, bezpečné prostředí s pevně danými pravidly, v jehož rámci mají děti v co největší míře prostor pro samostatnost.

Velká pozornost je rovněž věnována adaptačním procesům, tak aby dítě dobře zvládalo odloučení od rodiny a stejně tak aby se postupně a nenásilnou formou začleňovalo do kolektivu vrstevníků, chápalo pravidla soužití a nacházelo si své místo v rámci skupiny. K tomu nám dopomáhá hojně a smysluplné zařazování přechodových rituálů, pravidelný režim dne, přirozené střídání aktivních a klidových činností, zapojování prosociálních her a především vstřícná a otevřená komunikace s dětmi, respektující jejich individualitu a podněcující k jejich samostatnosti a schopnosti jednat.

6. 6 Závazné výchovně - vzdělávací celky

*„Každý z nás je krásný.
Každý z nás je vzácný.
Od hlavy až po paty,
svět je s námi bohatý!“*

1. „Moje stopa“ – otisk sebe sama

Záměry:

- vážit si života, pěstovat dovednosti potřebné k jeho ochraně, zdraví, psychické i fyzické pohody
- poznávat vlastní identitu, budovat vztah k sobě sama, povzbuzovat důvěru ve své schopnosti a dovednosti, „mít se rád“
- uvědomovat si své tělo, pojmenovat jeho části, chránit je, umět říci „ne“ v ohrožujících situacích
- osvojovat si základní mravní hodnoty (poctivost, laskavost, tolerance, odvaha, střídmost, pokora)
- učit se přijímat zodpovědnost za svá rozhodnutí a činy, vést k samostatnosti
- uvědomovat si své emoce, pracovat s nimi
- rozvíjet sebevyjadřování prostřednictvím výtvarného vyjádření, hudby, dramatizace
- kultivovat a obohacovat komunikační a jazykové dovednosti, eliminovat logopedické vady
- vést k samostatnému myšlení, orientaci v záplavě informací, zdravému posuzování věcí
- prohlubovat smyslové vnímání a paměť
- formovat vkus a estetické cítění

Očekávané kompetence

- dítě si uvědomuje vlastní integritu, má důvěru ve své schopnosti, je samostatné, zaujímá vlastní postoje, dokáže své názory vyjádřit, včetně souhlasu i nesouhlasu
- adaptuje se na nové prostředí, zvládá odloučení od rodiny
- má povědomí o svém životě, narození, ochraně zdraví, rozlišuje věci zdraví prospěšné /ne-, pojmenuje části svého těla
- zvládá základní pohybové dovednosti, koordinaci, vědomě napodobí jednoduchý pohyb, sladí pohyb s rytmem, hudbou
- zvládá sebeobsluhu a základní hygienické návyky, umí požádat o pomoc
- vnímá všemi smysly, zvládá koordinaci oko – ruka, ovládá dech
- porozumí mluvenému slovu, orientuje se, rozlišuje důležité informace
- vyjadřuje samostatně své myšlenky, správně vyslovuje
- záměrně se soustředí na činnost, udrží pozornost, svou práci dokončí
- samostatně se rozhoduje a učí se nést zodpovědnost

Naplnování jednotlivých kompetencí se posuzuje s přihlédnutím k věku a aktuálním možnostem dítěte (toto platí pro všechny očekávané kompetence uvedené v rámci ŠVP)

Nabídka činností

- ranní kruh pro vzájemné sdílení, poznávání, motivování
- pohybové aktivity (cvičení, pohybové hry, relaxace, dechová cvičení, pohyb venku, plavání, lyžování,...)
- poslech a vyprávění příběhů a pohádek, zpěv, recitace, dramatika, poznávací a rozumové úlohy
- hry rozvíjející jednotlivé smysly
- manipulační aktivity pro rozvoj jemné motoriky, grafomotorika, výtvarné a pracovní činnosti

2. Stopa v tobě – můj otisk v druhých lidech

Záměry

- uvědomovat si existenci druhých lidí („Nejsem na světě sám“)
- vést k prosociálnímu chování a empatii (chápat, že i ostatní mají pocity, své radosti i bolesti)
- osvojovat si základní etické hodnoty (respekt, tolerance, empatie, úcta k druhému člověku)
- rozvíjet komunikační a jazykové dovednosti
- učit se žít v kolektivu, spolupráci a vzájemné pomoci v rámci skupiny
- snažit se řešit konflikty samostatně, společnou dohodou
- uvědomovat si podobnosti i odlišnosti ostatních lidí, národů, kultur, pracovat s jinakostí coby obohacujícím faktem

Očekávané kompetence

- dítě navazuje kontakty s ostatními lidmi, komunikuje s nimi, naslouchá
- zná a používá základní společenské návyky (pozdraví, poprosí, poděkuje, neskáče do řeči)
- neohrožuje zdraví ani bezpečí druhých, snaží se vcítit do jejich postaven
- podílí se na tvorbě pravidel třídy, dodržuje je, respektuje pravidla hry a princip fair play
- řeší problematické situace a konflikty samo, klidně
- má pozitivní vztah k autoritě, navazuje kontakty s dospělými, chová se však obezřetně při setkání s neznámým člověkem
- pomáhá druhým lidem, chová se vstřícně k osobám staršího věku, k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami
- chápe a respektuje odlišnosti mezi lidmi odlišných kultur a národností

Nabídka činností

- vyvození a chápání pravidel třídy, jejich jasné označení a umístění obrázků po třídě, jejich dodržování
- vzájemná pomoc a spolupráce při běžných činnostech (úklid hraček, čekáme na sebe, prostírání,..)

- dodržování pravidel slušného chování – didaktické hry pomocí příběhů, dramatizace, hra v roli
- námětové hry (na rodinu, na lékaře, na školu,..)
- situační hry (nebezpečné situace, pobyt venku, bezpečnost na silnici, kurz první pomoci atp.)
- společné oslavy svátků, narozenin, lidových tradic, podílení se na vytváření sváteční atmosféry (zdobení třídy, stolování,...)
- spolupráce s Domovem pro seniory Kúsov, společné akce s rodiči
- výchova k multikulturalitě – prohlížení knih a časopisů, zvyky, tradice, kultura jiných zemí (hra na indiány, eskymáky, den ve Vietnamu, cesta Romů atp.)

3. stopa na Zemi (Svět kolem nás)

Záměry:

- uvědomovat si a těšit se z rozmanitosti a krásy světa, rozlišovat přírodu a dílo lidských rukou a nalézat v obojím zdroj radosti a inspirace
- vnímat tok času, proměny přírody v závislosti na roční období, proměny počasí a paralelně i období lidského života
- vnímat a objevovat svět všemi smysly, povzbuzovat ke zvědavosti a zájmu o dění kolem sebe, posilovat přirozené poznávací procesy, vytvářet pozitivní vztah k učení
- pěstovat vztah k místu, ve kterém žijí, mít zájem o jeho rozkvět, osobně se na něm podílet
- chránit a pečovat o životní prostředí, osvojovat si ekologické povědomí a návyky, starat se stejnou měrou i o kulturní dědictví společnosti
- vnímat a objevovat svět všemi smysly, povzbuzovat ke zvědavosti a zájmu o dění kolem sebe, posilovat přirozené poznávací procesy, vytvářet pozitivní vztah k učení, osvojovat si základní poznatky o světě, přírodě, společnosti
- posilovat fyzickou i psychickou odolnost dětí, vést k šetrnému zacházení s přírodními zdroji, pokaře a úctě k životu na Zemi

Očekávané kompetence

- dítě má otevřený a vstřícný vztah ke světu, jeví přirozený zájem o dění kolem sebe, má snahu chránit přírodu

- poznává svět všemi smysly, je zvědavý, experimentuje, pozoruje, ptá se, učí se vyhledávat zdroje informací (knihy, časopisy, internet)
- zvládá pohyb v terénu, orientuje se v prostoru i čase
- chápe plynutí času a s ním související proměny během dne, roku, lidského života, uvědomuje si zákonitosti přírody
- má zájem o místo, ve kterém žije, účastní a zapojuje se do společných akcí
- zná svou adresu, cestu do školky, důležité budovy a místa v obci
- vnímá kulturní a estetické podněty
- uvědomuje si možné nebezpečné situace

Nabídka činností

- poznávání světa kolem nás – smyslové hry, experimenty a pokusy, každodenní pozorování a zkoumání proměn přírody a dění i úkazů kolem nás (rostliny, živočichové, počasí, technické zajímavosti, stará řemesla, výtvarné umění, hudba, atp.)
- vycházky a výlety do přírody, za kulturními památkami, exkurze, výstavy, koncerty
- spolupráce s environmentálními a ekologickými centry (NP Šumava, MEVPIS Vodňany, Nadace Pro vydru, atp.)
- aktivity povzbuzující k ochraně přírody a životního prostředí (úklid zahrady MŠ, sezónní práce, společné brigády s rodiči, den Země, třídění odpadu, šetrné zacházení s energetickými zdroji a vodou,...)
- dění spjaté s místem ve kterém žijeme, lidové tradice, podílení se na zdejších akcích a slavnostech, spolupráce s Obecní knihovnou, Obecním úřadem, Základní a Základní uměleckou školou, Hasičským muzeem a dalšími
- tvořivé ztvárňování světa kolem nás (výtvarné techniky, práce s přírodninami, hudba, práce ve skupinách, atp.)

6. 7 Integrované bloky

1. Jaro, léto, podzim, zima, ve školce je prostě prima

2. Co umí podzim

3. Čas dýní, dušiček a rýmy

4. Pohádkový advent

5. Čarování paní Zimy

6. Masopust

7. Jaro ťuká na vrátka

8. To to bzučí...

9. Nejsme tu sami

10. Hurá na prázdniny

Třídní vzdělávací program

Třídní vzdělávací program (TVP) vychází ze Školního vzdělávacího programu MŠ a učitelé jej vypracovávají na míru svých jednotlivých tříd. Berou v úvahu složení a charakteristiku tříd, věkový průměr, individuální schopnosti, dovednosti a možnosti dětí, celkové naladění třídy. Drží se témat stanovených ŠVP a přizpůsobují je svým třídám.

Obdobně jako Školní vzdělávací program i na třídní úrovni obsahuje TVP konkretizované cíle a výstupy, nabídku činností a evaluaci.

7 EVALUČNÍ SYSTÉM

7. 1 Hodnocení na úrovni školy

Zástupkyně ředitele mateřské školy ve spolupráci s ostatními učitelkami sleduje podmínky školy, dodržování stanovených pravidel, formy a metody práce.

- průběžné kontroly (kontrola chodu, zajištění provozu, podmínek vzdělávání, technického stavu atd., provádí zástupkyně ředitele)
- hospitace (zpravidla 2 -3x ročně u každé z učitelek, provádí zástupkyně ředitele)
- hodnocení školy v průběhu a na konci školního roku (výroční zprávy, apod., provádí zástupkyně ředitele)
- hodnocení ŠVP (na konci školního roku, zástupkyně ředitele + ostatní pedagogové)
- pedagogické a provozní porady (zpravidla 4x ročně + aktuálně dle potřeby, všichni zaměstnanci MŠ)
- vyhodnocování zpětné vazby od rodičů (pedagogický tým)

7. 2 Hodnocení na úrovni třídy

Provádí učitelky v kmenových třídách.

- hodnocení TVP (2x ročně - v pololetí a na konci školního roku)
- evaluace tematického bloku (vždy po skončení probíraného tématu – hodnotí se průběh vzdělávání, metody, přínos, vyvozují se závěry pro další činnost)
- zápisy do třídní knihy (denně, na základě zpětné vazby od dětí i sebereflexe učitelky)
- sebehodnocení učitelky (reflexe průběhu pedagogické činnosti, promyšlení metod, motivačních postupů, hledání nových podnětů)
- zpětná vazba od dětí, rodičů, kolegů

7. 3 Pedagogická diagnostika, evaluace ve vztahu k dítěti

- učitelky průběžně sledují kvalitu individuálního rozvoje, pokroky i nesnáze u dětí
- vypracovávají si diagnostiku dětí, zaznamenávají úroveň rozvoje dítěte
- výsledky vzdělávání jsou vyhodnocovány vzhledem k pokroku dítěte
- každodenně reflektují svou činnost na základě následujících otázek:
Co se právě teď dítě učí?
S jakou hodnotou se právě teď dítě setkává?
Jaký má právě teď dítě prostor pro samostatnost a možnost ovlivnit situaci, ve které se nachází?
- učitelky navzájem spolupracují a radí se o výchovných a vzdělávacích postupech, snaží se hledat optimální cesty individuálního přístupu ke každému dítěti
- spolupracují s rodiči dítěte, konzultují případné potíže, navrhují postupy

Kritéria pro hodnocení vlastní činnosti a práce s dětmi

- Byly naplněny cíle a očekávané výstupy TVP ?
- Jaká byla atmosféra společné činnosti a jaký je celkový dojem z činnosti? Byly děti vhodně motivovány?
- Byla zajištěna bezpečnost dětí, jak ?

- Nakolik se vlastní činnost shodovala s původním záměrem učitelky? Jak nosný byl původní záměr?
- Nakolik učitelka uplatnila schopnost tvořivě improvizovat a respektovat zájmy a vlastní nápady dětí?
- Jak reagovaly děti/nakolik byly zaujaté, soustředěné, pozorné, aktivní, tvořivé, jak se cítily?
- Jaká byla organizace, použité prostředky a metody práce?
- přímý přínos pro děti: prožitek, zkušenost, dovednost, poznatek
- Měly děti možnost při činnosti rozvíjet vzájemné vztahy a cítit se ve skupině bezpečně?
- bylo posilováno zdravé sebevědomí dětí a jejich důvěra ve vlastní schopnosti?
- Kolik prostoru pro samostatnost a aktivitu děti dostaly, prostor pro všechny zúčastněné děti?
- zohlednění a naplňování individuálních a specifických potřeb jednotlivých dětí
- přiměřenost obsahu, přizpůsobení se individuálnímu tempu
- Co z konkrétní činnosti vyplývá pro další práci?
- přesah do dalších aktivit a běžného života

Pedagogická diagnostika

- učitelky sledují vývoj a pokroky dítěte s ohledem na klíčové kompetence pro daný věk dítěte a jeho individuální možnosti

Oblasti, ve kterých je dítě monitorováno:

- hra (*samostatnost při hře, konstrukční dovednosti, výběr a přijímání rolí, nápodoba, námětové hry atp.*)
- sociální dovednosti (*odloučení se od rodičů, ostatní děti, vztah k autoritě, schopnost kooperace, empatie, kamarádství, zapojení so do činností ve skupině, pravidla slušného chování, rozvoj smyslu pro morálku, odmítnutí nežádoucího chování, pozornost a trpělivost, stolování, atd.*)
- sebeobsluha a hygiena (*samostatnost v oblékání a hygieně, zručnost*)
- hrubá motorika (*celková obratnost, střídání nohou při chůzi ze schodů, poskoky na jedné noze, snožmo, žebřík, hluboký úklon,...*)
- jemná motorika (*úchop drobných předmětů do špetky, navlékání korálků, trhání papíru, stříhání, hmatová sensorika*)
- grafomotorika (*uvolnění rukou, tlak na podložku, úchyt tužky, úroveň kresby, omalovánka*)
- laterálita
- zrakové vnímání (*rozlišování barev základních, odvozených, odstínů, zraková paměť, analýza – syntéza, figura – pozadí, prostorová orientace na ploše, v prostoru*)
- prostorová orientace (*prostorové pojmy, vpravo/vlevo*)
- vnímání času (*časová posloupnost, části dne, roční období, pojmy včera – dnes -zítra, dny v týdnu, měsíce*)
- sluchové vnímání (*rozlišování zvuků, sluchová paměť, slabikování, rozeznání rýmu, určování hlásky na začátku / konci slova*)
- jazykové dovednosti (*poslouchá mluvené slovo, porozumění ději, zapamatování si kratšího textu, vyprávění pohádky vlastními slovy, tvoření protikladů, stupňování*)

přídavných jmen, zdobněliny, reaguje na domluvený signál v textu, vytváří synonyma, atd.)

- logopedie (*správná výslovnost jednotlivých hlásek, úroveň mluveného projevu, slovní zásoba, schopnost mluvit ve větách*)
- předmatematické představy (*pojmy více – méně – stejně, řazení dle velikosti, třídění prvků dle a více kritérií, základní geometrické tvary, číselná řada do 6/10*)
- rozumové dovednosti (*celkový rozhled a orientace v aktuálním dění, zná své jméno, adresu, jména rodičů, všeobecná informovanost, zájem o poznávání a učení se novým věcem,...*)

7. 4 Kritéria pro hodnocení provozních pracovníků

- plní všechny své úkoly dané pracovní náplní
- dodržují organizační řády školy, pracovní dobu
- prostředí školky, dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek udržují čisté, zdravotně nezávadné, bezpečné, estetického vzhledu
- mají vstřícný a laskavý vztah k dětem, vypomáhají učitelkám ve třídách v případě nouze např. s oblékáním atp., chovají se dle zásad zdravého životního stylu, jsou dětem vhodným vzorem

7. 5 Metody a prostředky evaluační činnosti

- průběžná kontrola prováděná formou orientačních vstupů, opakované pozorování
- pohovory s učitelkami (naplňování vzdělávacích a výchovných cílů stanovených v ŠVP, TVP, posuzování metod a práce, charakteristiky tříd,...)
- rozbory herních aktivit dětí, výtvarných prací, jazykového projevu, fyzické zdatnosti
- rozhovory s dětmi, s rodiči
- sledování respektování podmínek předškolního vzdělávání
- průběžná analýza funkčnosti ŠVP vzhledem k RVP PV, k dětem a zaměstnancům MŠ, aktuální situaci
- sledování, rozbor a úprava tematických bloků
- sebereflexe vlastní práce
- hospitace a jejich rozbor
- dodržování pracovního a organizačního řádu školy, plnění pracovní náplně jednotlivých zaměstnanců
- kontroly dokumentace
- dotazníky pro rodiče
- posuzování reprezentace školy (úprava vstupních prostor, výzdoba tříd, aktuálnost webových stránek, články ve Stašku, atp.)

8 PLATNOST DOKUMENTU

Platnost ŠVP: v platnost vstupuje od 1. 9. 2020, účinnost do 31. 8. 2025 za průběžných aktualizací dle evaluačních výsledků

Zpracování dokumentu: zpracovala zástupkyně ředitele Bc. Pavla Janečková ve spolupráci s ostatními pedagogy MŠ

Poslední aktualizace vstupuje v platnost: 1. září 2022

